

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання розрахункової роботи
з дисципліни «Макроекономіка»
для здобувачів вищої освіти галузі знань
07 Управління та адміністрування
спеціальностей 071 «Облік і оподаткування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність» усіх форм навчання

Методичні вказівки до виконання розрахункової роботи з дисципліни «Макроекономіка» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» усіх форм навчання/ Укл.: д.е.н., проф. Прушківський В.Г., к.е.н., доц. Губарь О.В, к.філос.н. Чумак О.В., к.н. держ. упр. Юрченко В.І. - Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019. - 26 с.

Укладачі: В.Г. Прушківський, д.е.н., професор,
перший проректор НУ «Запорізька політехніка»
О.В. Губарь, к.е.н., доц., завідувач кафедри
економічної теорії та підприємництва
НУ «Запорізька політехніка»
О.В. Чумак, к.філос.н., доцент кафедри
економічної теорії та підприємництва
НУ «Запорізька політехніка»
В.І. Юрченко, к.н. держ. упр., доцент кафедри
економічної теорії та підприємництва
НУ «Запорізька політехніка»
Рецензент: В.В. Лифар, д.е.н., професор, завідувач
кафедри маркетингу та логістики НУ
«Запорізька політехніка»
Відповідальний
за випуск: д. е. н., проф. Гудзь П.В.

Затверджено на засіданні кафедри
«Економічна теорія
та підприємництво»
Протокол № 3 від 06.11.2019
Рекомендовано до видання
НМК ФЕУ НУ «Запорізька політехніка»
Протокол № 23 від 06.11.19

ЗМІСТ

Мета і завдання виконання розрахункової роботи.....	4
Вимоги до оформлення та виконання розрахункової роботи.....	5
Завдання до виконання розрахункової роботи.....	6
Варіант 1.....	6
Варіант 2.....	9
Варіант 3.....	13
Варіант 4.....	15
Варіант 5.....	19
Перелік рекомендованої літератури.....	23
Додаток А. Приклад оформлення титульного аркушу розрахункової роботи.....	26

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Виконання розрахункової роботи з курсу «Макроекономіка» є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів денної форми навчання.

Метою розрахункової роботи є забезпечення достатнього рівня практичних навичок з питань аналізу основних показників, факторів і наслідків макроекономічного розвитку. Для досягнення мети в процесі написання розрахункової роботи передбачається:

- вміти розраховувати основні макроекономічні показники та на їх основі робити висновки про ефективність діяльності у тому чи іншому секторі національної економіки;
- визначити основні методи і моделі макроекономічного аналізу;
- з'ясувати основні напрямки макроекономічного регулювання економіки через здійснення фіскальної, грошово-кредитної, зовнішньоекономічної та соціальної політики держави;
- визначати обсяги і структуру національного продукту та національного доходу;
- аналізувати природу і соціально-економічні наслідки інфляції;
- визначати механізм і фактори економічного зростання;
- оцінювати вплив на економічні процеси зовнішніх факторів, тенденції розвитку світової економіки.

Розрахункова робота забезпечує поглиблене вивчення певної проблеми макроекономіки і поєднує вербальний, графічний і аналітичний підходи. Внаслідок вивчення літературних джерел розширюються та поглиблюються теоретичні знання, розвивається логічне мислення, виробляється критичне ставлення до різних точок зору з питань, що вивчаються. Виконуючи розрахункову роботу, студент забезпечує поглиблене вивчення певної проблеми макроекономічного аналізу і поєднує вербальний, графічний та аналітичний підходи. Обов'язковими елементами виконання є належне оформлення розрахункової роботи та захист її завдань як складових відповідних змістових модулів. Використання даних методичних рекомендацій допоможе студентам не лише успішно виконати розрахункову роботу, але й освідомити важливі теоретичні

положення та удосконалити практичні навички дисципліни «Макроекономіка» і підготуватися до іспиту.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Завдання для виконання розрахункової роботи розроблені відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів економіко-гуманітарного інституту факультету економіки та управління денної форми навчання з курсу «Макроекономіка».

Розподіл завдань розрахункової роботи здійснюється на початку вивчення дисципліни згідно варіанту, номер якого визначається відповідно до списку студентів академічної групи (див. таблицю).

Порядковий номер списку студентів академічної групи	1; 6; 11; 16; 21; 26	2; 7; 12; 17; 22; 27	3; 8; 13; 18; 23; 28	4; 9; 14; 19; 24; 29	5; 10; 15; 20; 25; 30
Номер варіанту	1	2	3	4	5

Розрахункова робота забезпечує поглиблене вивчення певної проблеми макроекономіки і поєднує вербальний, графічний і аналітичний підходи. Внаслідок копіткого вивчення літературних джерел розширюються та поглиблюються теоретичні знання, розвивається логічне мислення, виробляється критичне ставлення до різних точок зору з питань, що вивчаються. Розрахункова робота виконується українською мовою, зі складанням необхідних таблиць, схем, графіків на аркушах формату A4, у текстовому редакторі Word, друк односторонній. Шрифт 14, TimesNewRoman, поля ліве – 3 см, всі інші – по 2 см. Обсяг роботи 15–20 сторінок. Титульний аркуш включається до загальної нумерації, але номер сторінки не проставляється. На титульному аркуші необхідно вказати вихідні реквізити студента та номер варіанту. У кінці роботи потрібно привести список використаних джерел (не менше п'яти джерел). Робота повинна бути підписана студентом з вказівкою дати її виконання. Титульний лист контрольної роботи оформлюється відповідно додатку А.

Розрахункова робота повинна бути виконана і представлена на

кафедру в термін, встановлений навчальним планом, за 2 тижні до екзаменаційної сесії. Студенти, які не здали у встановлений термін роботу, не допускаються до складання іспиту.

ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Варіант 1

Завдання 1

За даними табл. 1.1 визначте вилучення та ін'єкції в закритій моделі економіки. Чи перебуває економіка країни в стані рівноваги? Якщо державні закупівлі зростуть на 10 грошових одиниць (далі – гр.од.), то як це вплине на рівновагу моделі та фінансовий ринок? Відповідь обґрунтуйте.

Таблиця 1.1

№ з/п	Показник	Гр.од.
1	Амортизація	5
2	Державні закупівлі економічних благ	15
3	Чисті податки	15
4	Валові інвестиції	15
5	Заощадження	15
6	Трансфертні платежі	20
7	Споживчі витрати	40
8	Податкові надходження	35

Завдання 2

Розрахуйте дефлятор для $n - 1$ та n -го років за таких умов: номінальний ВВП у n -му році становив 420 млрд. грн.; реальний ВВП у n -му році – 400 млрд. грн.; номінальний ВВП у $n - 1$ -му році – 400 млрд.; реальний ВВП у $n - 1$ -му році – 380 млрд. грн.

Чи може дефлятор відрізнятись від індексу цін? Відповідь обґрунтуйте і наведіть приклад.

Завдання 3

Нехай дані табл. 1.2 характеризують співвідношення між доходом кінцевого використання (Y_d) і заощадженнями в країні (гр.од.). Якщо дохід кінцевого використання (Y_d) зросте від 240 до 380 (гр.од.), то якими будуть середня та гранична схильності до:

- споживання (MPC і APC);

- заощадження (MPS і APS)?

Заповніть таблицю. Результат обґрунтуйте.

Таблиця 1.2

Дохід кінцевого використання (Y_d)	Споживання (C)	Заощадження (S)	MPC	APC	MPS	APS
240		-4				
260		0				
280		4				
300		8				
320		12				
340		16				
360		20				
380		24				

Завдання 4

Є такі дані:

- $C = 160 + 0,8(Y - T)$,
- $I_g = 100$,
- $G = T$,
- $E = 125$,
- $Z = 25$,
- $T = 100$.

Розрахуйте:

- рівноважний обсяг ВВП;
- мультиплікатор інвестицій;
- рівень доходу, за якого економіка досягне нової рівноваги,

якщо обсяг інвестицій скоротиться на 50 (гр.од.).

Завдання 5

Поведінку макроекономічних суб'єктів характеризують такі параметри:

- $C = 0,8(Y - T) + 90$,
- $I_g = 0,225Y + 30$,
- $G = T$,
- $E = 180$,
- $MPZ = 0,2$
- $t = 0,375$.

Визначте рівноважну величину ЧНД (Y).

Завдання 6

Схильність населення до ліквідності (співвідношення готівки до депозитів) становить 20%, норма обов'язкових резервів комерційних банків – 10 %. Визначте:

- величину грошового мультиплікатора;
- як зміниться величина грошової маси, якщо центральний банк продасть населенню державні облігації на суму 100 тис. Грн.

Завдання 7

1. Розрахуйте рівень безробіття (u), якщо чисельність тих, хто працює (L), становить 20 млн. осіб, кількість безробітних (F) – 4 млн. осіб.

2. За місяць 0.5 млн. осіб із тих, хто працював (L), втратили роботу, а 1 млн. осіб з офіційно зареєстрованих безробітних (F) припинили пошуки роботи. Визначте за цих умов:

- кількість тих, хто працює (L);
- чисельність безробітних (F);
- кількість робочої сили (R);
- рівень безробіття (u).

Завдання 8

Природний рівень безробіття в поточному році становив 5%, а фактичний – 9%.

1. Використовуючи закон Оукена, обчисліть величину відставання фактичного ВВП від потенційного, якщо коефіцієнт чутливості ВВП до динаміки циклічного безробіття становить 2,5.

2. Який обсяг продукції було втрачено внаслідок безробіття, якщо фактичний ВВП у тому самому році дорівнював 500 млрд. (гр.од.)?

Завдання 9

В умовній закритій країні рівноважний ЧНД (Y) нижчий, ніж ЧНД повної зайнятості (Y_p) на 100 (гр.од.). Поведінка макроекономічних суб'єктів характеризується такими рівняннями:

- $C = 0,8(Y - T) + 80$;
- $I = 0,1Y + 40$;
- $G = T$;
- $t = 0,25$.

Визначте:

- ЧНД повної зайнятості (Y_p);

- На скільки потрібно змінити обсяг заощаджень (S), аби при $G=T$ забезпечити $Y=Y_p$;

- Як слід змінити інвестиції (I), щоб забезпечити рівновагу в умовах повної зайнятості ($Y=Y_p$);

- Як змінити податкову ставку (t), аби забезпечити повну зайнятість, за умови, що G не змінюється.

Завдання 10

За даними табл. 1.3 показано дані про попит і пропозицію на гривні (млн. грн.):

Таблиця 1.3

Ціна гривні (у доларах США)	Обсяг попиту на гривні, млн. грн.	Обсяг пропозиції гривень, млн. грн.
0,50	300	400
0,52	320	370
0,53	340	340
0,54	360	310
0,55	380	280

1. Яким є рівноважний валютний курс долара та рівноважний валютний курс гривні.

2. Яку кількість доларів буде куплено на валютному ринку?

3. Яку кількість гривень буде куплено на валютному ринку?

Варіант 2

Завдання 1

За даними табл. 2.1 визначте вилучення та ін'єкції у відкритій моделі економіки. Чи перебуває економіка країни в стані рівноваги? Яку політику (чистого імпорту або чистого експорту) здійснює уряд країни? Відповідь обґрунтуйте.

Таблиця 2.1.

№ з/п	Показник	Гр.од.
1	Амортизація	5
2	Державні закупівлі економічних благ	15
3	Чисті податки	10
4	Валові інвестиції	15
5	Заощадження	10
6	Трансфертні платежі	20
7	Споживчі витрати	40
8	Податкові надходження	30
9	Експорт	10
10	Імпорт	20

Завдання 2

Розрахуйте валовий національний дохід (ВНД), валовий національний дохід у розпорядженні (ВНДР) і чистий національний дохід (ЧНД) за таких умов: ЧВП становить 300 гр.од.; отримані від інших країн поточні трансферти (TR_z) – 80; передані іншим країнам трансферти (TR_c) – 130; чисті зовнішні первинні доходи (ЧФД) – 50; амортизація (A) – 50 гр.од.

Завдання 3

Функція споживання домашніх господарств має такий вигляд:
 $C = 100 + 0,5Y_d$.

За даними табл. 2.2 розрахуйте витрати домогосподарств на споживання (C), а також величину заощаджень (S) для кожного рівня доходу (Y_d).

Таблиця 2.2

№ з/п	Дохід кінцевого використання (Y_d)	Споживання (C)	Заощадження (S)	Гранична схильність до заощадження (MPS)
1	0			
2	100			
3	200			
4	300			
5	400			
6	500			

2. Визначте, для яких рівнів доходу кінцевого використання (Y_d) виконуються такі умови:

а) $C=Y_d$;

б) $C<Y_d$;

в) $C>Y_d$.

3. Знайдіть граничну схильність до заощадження (MPS).

4. Визначте автономне споживання.

Завдання 4

Обчисліть рівноважний обсяг доходу за умови, що закриту модель економіки описує система таких рівнянь:

- $C=80+0,8Y$,

- $I_g=180$,

- $G=200$.

Як зміняться інвестиції в запаси, якщо $Y=2600$ (гр.од.)? Як треба змінити автономні інвестиції, щоб економіка досягла початкової рівноваги?

Завдання 5

В умовній закритій країні рівноважний ЧНД (Y) нижчий, ніж ЧНД повної зайнятості (Y_p) на 100 (гр.од.). Поведінка макроекономічних суб'єктів характеризується такими рівняннями:

- $C=0,8(Y-T)+80$,

- $I_g=0,1Y+40$,

- $G=T$, $t=0,25$.

Визначте:

- ЧНД повної зайнятості (Y_p);

- як потрібно змінити інвестиції (I), щоб забезпечити рівновагу в умовах повної зайнятості ($Y=Y_p$).

Завдання 6

1. Розрахуйте рівень безробіття (u), якщо чисельність тих, хто працює (L), 90 млн. осіб, кількість безробітних (F) – 10 млн. осіб.

2. За місяць 0,5 млн. осіб із тих, котрі працювали (L), втратили роботу, а 1 млн. осіб з офіційно зареєстрованих безробітних (F) припинили пошуки роботи. Визначте за цих умов:

а) чисельність тих, хто працює (L);

б) кількість безробітних (F);

в) рівень безробіття (u).

Завдання 7

У табл. 2.3 наведено індекси цін за роками.

Таблиця 2.3

Рік	Індекс цін	Рівень інфляції
1-й	100,0	
2-й	114,00	
3-й	125,40	
4-й	131,67	

1. Розрахуйте рівень інфляції (π) для кожного року.

2. Визначте зміни реального ВВП у відсотках, якщо номінальний дохід:

- а) у 2-му році збільшився на 15%, порівняно з 1-м;
- б) у 3-му році зріс на 7%, порівняно з 2-м;
- в) у 4-му році збільшився на 5%, порівняно з 3-м.

Завдання 8

Який обсяг ВВП втрачає економіка, якщо фактичне безробіття становить 11%, а фактичний ВВП – 420 млрд. грн.? Природний рівень безробіття – 6%.

Завдання 9

Національну економіку описує система рівнянь:

- $Y = C + I + G$;
- $C = 140 + 0,9 \cdot (Y - T)$;
- $I = 180$;
- $G = 20$;
- $T = 140$;
- $Y^* = 2000$.

Визначити:

- рівноважний рівень доходу;
- інвестиції у запаси при Y^* .

Завдання 10

Припустимо, що державні закупівлі дорівнюють $G = 500$, податкова функція має вид $T = 0,4Y$, функція трансфертів $Tr = 0,2Y$, рівень цін $P = 1$, державний борг $Dg = 1000$ при ставці відсотка $i = 0,1$. Реальний обсяг виробництва дорівнює 2000, а потенційний складає 2500.

- а) чи є сальдо держбюджету позитивним або негативним;
- б) який розмір структурного дефіциту держбюджету?
- в) який розмір циклічного дефіциту держбюджету?

Варіант 3

Завдання 1

За даними табл. 3.1 визначте вилучення та ін'єкції в закритій моделі економіки. Чи перебуває економіка країни в стані рівноваги? Якщо державні закупівлі знизяться на 10 грошових одиниць, то як це вплине на рівновагу моделі та фінансовий ринок? Відповідь обґрунтуйте.

Таблиця 3.1

№ з/п	Показник	Гр.од.
1	Амортизація	40
2	Державні закупівлі економічних благ	120
3	Чисті податки	120
4	Валові інвестиції	120
5	Заощадження	115
6	Трансфертні платежі	160
7	Споживчі витрати	320
8	Податкові надходження	260

Завдання 2

Розрахуйте ВВП, ЧВП, чисті інвестиції (I_p) за таких умов: спожисчі витрати (C) становлять 600 гр.од.; валові інвестиції (I_g) – 120; витрати на відновлення зношеного капіталу (A) – 80; державні закупівлі (G) – 60; трансферти (TR) – 20; експорт (E) – 10; імпорт (Z) – 12 гр.од.

Завдання 3

Припустимо, що в країні виробляється і споживається тільки три види благ. Споживчий кошик домашніх господарств містить два товари: продукти харчування та одяг. Інвестиційні товари представлені обладнанням. За наведеними у табл. 3.2 даними розрахуйте:

- номінальний ВВП 2017 і 2018 рр.;
- реальний ВВП і дефлятор 2018 рр.;
- індекси Пааше, Ласпейреса і Фішера.

Таблиця 3.2

Види благ	Рік			
	2017		2018	
	Ціна (P_0)	Кількість (g_0)	Ціна (P_1)	Кількість (g_1)
Продукти харчування	2	4000	3	5000
Одяг	100	250	200	150
Обладнання	2000	10	2500	20

Завдання 4

В умовах рівноваги закритої приватної економіки інвестиції дорівнюють 150 (гр.од.), функція споживання $C=800+0,8Y$,

Розрахуйте:

- мультиплікатор інвестицій (m_I);
- рівноважний дохід (Y);
- рівноважний обсяг споживання (C) та заощадження (S);
- зміну та величину рівноважного доходу при зростанні інвестицій до 200 (гр.од.).

Завдання 5

Поведінку макросуб'єктів визначають такі дані:

- $C=0,8(Y-T)+100$;
- $I_g=0,225Y-20$;
- $G=T$;
- $E=200$;
- $Z=0,2Y$;
- $T=0,375Y$.

Обчисліть величину рівноважного ВВП. Як зміниться рівноважний ВВП, якщо домашні господарства збільшать заощадження на 5 (гр.од.)?

Завдання 6

Розрахуйте згідно із законом Оукена відставання фактичного ВВП від потенційного за таких умов: фактичне безробіття становить 8%; фрикційне – 2%; структурне – 4%.

Завдання 7

Чисельність робочої сили дорівнює 30 млн. осіб, а кількість зайнятих – 26 млн. осіб. Фактичний ВВП становить 720 млрд. грн.

Визначте, чому дорівнює відставання фактичного ВВП від потенційного.

Завдання 8

Припустимо, що за відсутності інфляційних процесів реальна відсоткова ставка (r) становить 5%.

1. Який обсяг номінальної відсоткової ставки гарантує ту саму реальну відсоткову ставку при зростанні інфляції Π до 20%?

2. Чому одержувачі позик можуть погодитися сплачувати таку високу номінальну ставку?

Завдання 9

Припустимо, що ви позичили сьогодні 1000 грн. і бажаєте за рік отримати реальні 1100 грн. Визначте, якою має бути номінальна відсоткова ставка, якщо рівень інфляції становить 12% на рік.

Завдання 10

Припустимо, що надається кредит у 100 гр.од. за нульового рівня інфляції. При цьому кредитор розраховує отримати 105 гр.од. Але в економіці почалися інфляційні процеси й рівень інфляції становить 15% Визначте:

1. Хто за цих умов матиме вигоду, а хто зазнає втрат?
2. Обчисліть втрати.

Варіант 4

Завдання 1

За даними табл. 4.1 визначте вилучення та ін'єкції у відкритій моделі економіки. Чи перебуває економіка країни в стані рівноваги? Яку політику (чистого імпорту або чистого експорту) здійснює уряд країни? Відповідь обґрунтуйте.

Таблиця 4.1

№ з/п	Показник	Гр.од.
1	Амортизація	40
2	Державні закупівлі економічних благ	120
3	Чисті податки	80
4	Валові інвестиції	120
5	Заощадження	80
6	Трансфертні платежі	160
7	Споживчі витрати	320
8	Податкові надходження	240
9	Експорт	80
10	Імпорт	160

Завдання 2

Обчисліть граничну схильність до споживання (MPC) у приватній закритій економіці, якщо ВВП у $n - 1$ -му році дорівнював 80 (гр.од.); у n -му році – 90; споживання (C) у $n - 1$ -му році дорівнювало 60, у n -му році – 67 (гр.од.).

Завдання 3

Нехай дані табл. 4.2 характеризують співвідношення між обсягом ЧНД і споживанням в економіці закритого типу (гр. од.).

Таблиця 4.2

№ з/п	ЧНД (Y)	Споживання (C)	Заощадження (S)	MPC	MPS	m_1
1	560	526				
2	570	532				
3	580	538				
4	590	544				
5	600	550				
6	610	556				
7	620	560				
8	630	564				

1. Визначте та внесіть у табл. 4.2 такі показники: рівноважний обсяг заощадження (S), граничну схильність до споживання (MPC), граничну схильність до заощадження (MPS), величину

мультиплікатора інвестицій (m_i), якщо в умовах повної зайнятості обсяг ЧНД становить 600 (гр.од.).

2. Знайдіть різницю між обсягом номінального та реального ЧНД, якщо заплановані інвестиції – 54 (гр.од.). Який характер має розрив ЧНД – інфляційний чи дефляційний?

3. Який характер має розрив ЧНД, якщо заплановані інвестиції становлять 42 (гр.од.)?

4. Поясніть ефект мультиплікатора. Проаналізуйте, як виявляється ефект мультиплікатора за різних станів економіки.

Завдання 4

Інвестиційний попит у національній закритій економіці описує функція $I = 1000 - 50i$, а споживчі витрати $C = 100 + 0,7Y$. Реальна відсоткова ставка $r = 10\%$. Рівень цін сталий.

Обчисліть:

- обсяг інвестицій;
- величину рівноважного ВВП;
- темп приросту рівноважного ВВП при зниженні відсоткової ставки до 4%.

Завдання 5

Задано модель закритої економіки $C = 20 + 0,75(Y - T)$, $I_g = 380$; $G = 400$, $T = 0,2Y$. Визначте:

- граничну схильність до заощадження (MPS) у моделі;
- на скільки підвищиться споживання (C) при зростанні доходу (ΔY) на 100;
- рівноважний ВВП;
- значення мультиплікатора державних витрат (m_g) і податкового (m_t).

Завдання 6

У табл. 4.3 зафіксовано дані про трудові ресурси та зайнятість у 1-му та n-му роках доліджуваного періоду (тис. осіб).

1. Розрахуйте в 1-му та n-му роках цього періоду:

- а) чисельність безробітних (F);
- б) рівень безробіття (u).

Таблиця 4.3

Показник	1-й рік	n-й рік
Робоча сила	93377,9	104998,3
Зайнятість	88875,6	96276,4
Безробітні		
Рівень безробіття		

1. Як пояснити одночасне зростання зайнятості й безробіття? Оберіть правильний варіант відповіді:

- а) зайнятість зростає швидше, ніж чисельність робочої сили;
- б) кількість робочої сили та зайнятість збільшуються однаковими темпами;
- в) чисельність робочої сили зростає швидше, ніж зайнятість.

3. Чи можна стверджувати, що в n-му році досліджуваного періоду економіка перебувала в стані повної зайнятості? Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 7

Припустимо, що фактичний рівень безробіття становить 8%, а ВВП – 100 млрд. (гр. од.). Вирахуйте:

- а) величину потенційного ВВП, якщо природний рівень безробіття становить 7%;
- б) яким буде потенційний ВВП за два роки, якщо він щороку збільшується на 2%;
- в) якими темпами має зростати фактичний ВВП, щоб за два роки досягти потенційного рівня ВВП.

Завдання 8

Чисельність населення (N) становить 100 млн. осіб, з яких 10 млн. осіб – діти до 16 років, а також люди, які перебувають у довгостроковій ізоляції; 30 млн. осіб вибули зі складу робочої сили; 4 млн. осіб – безробітні; 1 млн. осіб – робітники, зайняті неповний робочий день або шукають роботу. Використовуючи такі дані, розрахуйте:

- а) кількість робочої сили (R);
- б) рівень безробіття (u).

Завдання 9

Норма обов'язкових резервів дорівнює 20%. Комерційний банк зберігає ще 5% від суми депозитів як надлишкові резерви. Розмір

депозитів складає 10000. Яку максимальну суму банк може використовувати для видачі позик?

Завдання 10

Природний рівень безробіття в поточному році становив 5%, а фактичний – 9%.

3. Використовуючи закон Оукена, обчисліть величину відставання фактичного ВВП від потенційного, якщо коефіцієнт чутливості ВВП до динаміки циклічного безробіття становить 2,5.

4. Який обсяг продукції було втрачено внаслідок безробіття, якщо фактичний ВВП у тому самому році дорівнював 500 млрд. (гр.од.)?

Варіант 5

Завдання 1

За даними табл. 5.1 розрахуйте такі показники: ВВП, споживання, валові приватні інвестиції, ЧВП, чисті приватні інвестиції. Визначте різновид відтворення в кожному році.

Таблиця 5.1

№ з/п	Показник	1-й рік гр.од.	2-й рік гр.од.
1	Вартість нового будівництва	10	5
2	Вартість виготовленого обладнання	20	15
3	Вартість виготовлених споживчих товарів	140	120
4	Вартість споживчих товарів, спожитих протягом року	100	100
5	Амортизація будівель	10	10
6	Амортизація обладнання	20	20
7	Запаси споживчих товарів на початку року	40	50
8	Запаси споживчих товарів наприкінці року	50	60

Завдання 2

Модель економіки має такі показники: ВВП становить 6000 (гр.од.); споживчі витрати – 3500; державні закупівлі – 1050; експорт – 240; чистий експорт – 100; дивіденди – 20; сума амортизації – 200;

непрямі податки – 800 (гр.од.).

Розрахуйте:

- обсяг валових приватних інвестицій;
- обсяг імпорту;
- ЧВП.

Завдання 3

Визначте, чому дорівнюватимуть споживання (C) і заощадження (S), якщо функція споживання $C=500+0,5(Y-T)$, $Y=6000$; і $T=200+0,2Y$.

Завдання 4

За даними табл. 5.2 розрахуйте:

- ВВП (методами доходів і витрат);
- ЧВП;
- ВНД;
- ЧНД;
- обсяг чистого експорту;
- обсяг чистих приватних інвестицій.

Таблиця 5.2

№ з/п	Показник	Гр.од.
1	Експорт	550,5
2	Дивіденди	90
3	Амортизація	460,5
4	Заробітна плата	2163
5	Державні закупівлі товарів і послуг	1865,5
6	Рента	49,5
7	Непрямі податки	385,5
8	Додаткові виплати до заробітної плати	420
9	Валові приватні інвестиції	1113,5
10	Податки на доходи корпорацій	132
11	Трансфертні платежі домогосподарствам	480
12	Відсотки за капітал	301,5
13	Дохід індивідуальних власників	198
14	Споживчі витрати	2782,5
15	Мпорт	507
16	Внески на соцстрах	222
17	Нерозподілені прибутки корпорацій	825
18	Податки на виробництво й імпорт	558
19	Чисті факторні доходи, отримані від іншого світу	95
20	Податки на доходи фізичних осіб	558

Завдання 5

Розрахуйте рівноважний обсяг доходу за умови, що закриту модель економки описує система таких рівнянь:

$$- C=60+0,8Y,$$

$$- I_g=120;$$

$$- G=180,$$

Як зміняться інвестиції в запаси, якщо $Y=2400$ (гр.од.)?

Завдання 6

За даними табл. 5.3 розрахуйте фактичний рівень безробіття в кожному році, якщо природний рівень безробіття становить 5%.

Таблиця 5.3

Рік	Потенційний ВВП, млрд. грн.	Фактичний ВВП, млрд.грн.
1-й	960	730
2-й	1100	820
3-й	1200	940

Завдання 7

На початку року чисельність зайнятих (L) становила 26 млн. осіб, а кількість безробітних (F) – 2 млн. осіб. Протягом року з 26 млн. осіб, які мали роботу, було звільнено 1 млн., а також 0,5 млн. осіб із офіційно зареєстрованих безробітних припинили пошук роботи. Визначте кількість зайнятих (L) і рівень безробіття (u) на початок і кінець року.

Завдання 8

Яким чином підвищення процентної ставки може вплинути на норму резервування депозитів і співвідношення готівка-депозити? Якщо взяти цей ефект до уваги, як буде виглядати в цьому випадку крива пропозиції грошей?

Завдання 9

Номінальний ВВП (Y_f) у n -му році становив 100 тис. (гр. од) Природний рівень безробіття в цьому самому році (u^*) дорівнював 7%, а фактичний рівень безробіття (u_f) – 9%. Яким мав би бути потенційний обсяг виробництва (Y_p) у n -му році за законом Оукена?

Завдання 10

За даними табл. 5.4 визначте величину грошових агрегатів: $M1; M2; M3$.

Таблиця 5.4

Показник	Величина грошового агрегату, гр.од.
Невеликі строкові вклади	1630
Великі строкові вклади	645
Чекові вклади	448
Безчекові ощадні вклади	300
Готівкові гроші	170

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>
2. Митний кодекс України № 92-IV від 11.07.2002 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92-15>
3. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page>

Базова

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: у 2-х книгах: навчальний посібник. 4-е вид., випр. і доп. К.: Знання, 2006. – 746 с.
2. Базилевич В.Д., Баластрик Л. О. Макроекономіка: підручник для вузів. 3-е вид., випр. і доп. К.: Знання, 2006. – 624с.
3. Базілінська О.Я. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 443 с.
4. Батура О.В., Івашина О.Ф., Новикова О.В. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 443с.
5. Бутук О.І., Волкова Н.І. Макроекономіка: тренінг-курс : навчальний посібник. К.: Знання, 2007. – 236 с.
6. Данолович-Кропивницька М.Л., Стецюк П. І., Тивончук І. О. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 291 с.
7. Задоя А.А., Петруня Ю.Е. Макроекономіка: учебник, – 2-е изд., стереотип. К.: Знання, 2006. – 370 с.
8. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка : навч. посіб. / [Н. П. Мацелюх та ін.] ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. - 429 с.
9. Козакова О.М., Забарна Е. М. Макроекономіка : підручник. Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. - 427 с.
10. Кочура Є.В. Моделювання макроекономічної динаміки : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 236 с.

11. Кравцов О.С., Бережний В.М., Онегіна В.М. Макроекономіка у запитаннях та відповідях: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 200с.
12. Кулішов В.В. Макроекономіка : основи теорії і практики: навчальний посібник. Львів: Магнолія плюс, 2004. – 253 с.
13. Кушнір В.С. Мікро- та макроекономіка : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.
14. Макаренко П.М., Макроекономіка : навч. посіб. для студентів ВНЗ / П. М. Макаренко, Калініченко О. В., О. Д. Дивнич. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. - 363 с.
15. Макроекономіка : навчальний посібник / За ред. І.І. Вініченко. К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 172 с.
16. Мельникова В.І., Клімова Н.І. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: ВД. «Професіонал», 2004. – 258с.
17. Мікроекономіка і макроекономіка: підручник у 2-х частинах / За заг. ред. С.Будаговської. К.: Основи, 1998. – 356с.
18. Панчишин С.М. Макроекономіка: навчальний посібник. 4-е вид., стереотип. К.: Либідь, 2005. – 615 с.
19. Пушкаренко П.І., Несветов О.О., Логвиненко М.І. Основи макроекономіки : політекономічний аспект : навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2004. – 199 с.
20. П'ясецька-Устич С.В. Макроекономіка. Практикум : навч.-метод. посіб. для студентів екон. спец. Держ. ВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Екон. ф-т, Каф. екон. теорії. Ужгород : РІК-У, 2017. - 270 с.
21. Савченко А.Г., Пухтаєвич Г.О. Макроекономіка. К.: Либідь, 1999. – 288 с.
22. Савченко А.Г. Макроекономіка : підручник. 2-е вид., без змін. К.: КНЕУ, 2007. – 442 с.
23. Солонінко К.С. Макроекономіка : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2002. – 320 с.
24. Тяхтенко Н.А., Синякова К. М.. Макроекономіка : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Херсон. держ. ун-т. - 2-е вид., допов. та перероб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. - 351 с.

Допоміжна

1. Бабіч Д.В., Гаврилюк В. Т. Макроекономіка: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Приват. вищ. навч. закл. "Харк. соц.-екон. ін-т". Х.: Харк. приват. музей міс. садиби, 2012. - 319 с.

2. Горбачук В. Макроекономічні методи : навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 1999. – 263 с.
3. Дадаєн В.С. Макроэкономика для Всех : учебное пособие / В.С. Дадаєн. Дубна: «Феникс», 1996. – 298 с.
4. Долан Э.Дж., Линдсей Д.Е. Макроэкономика : учебное пособие: пер. с англ. СПб.: СПб-оркестр, Литера плюс, 1994- 563 с.
5. Дорнбуш Р., Фішер С. Макроекономіка: навчальний посібник у 2-х частинах. – [пер з нім.]. К.: Основи, 1996. – 586 с.
6. Економічна теорія: історія економіки та економічної думки, політична економія, мікроекономіка, макроекономіка: навч. посіб. для самост. підготов. до комплекс. держ. екзамену з екон. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. Чернівці : Прут, 2011. - 552 с.
7. Карман С.В., Почерніна Н. В. Макроекономіка: навч. посіб. для самост. роботи студентів. Тавр. держ. агротехнол. ун-т. Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2012. - 223 с.
8. Карпінський Б.А., Божко С.М., Карпінська О.Б. Макроекономіка : зростання і сталий розвиток : навчальний посібник. К.: Професіонал, 2006. – 283 с.
9. Малиш Н.А. Макроекономіка: навчальний посібник. К.: МАУП, 2003. – 182 с.
10. Отрошко О.В. Основи економічної теорії: макроекономічний аспект : навчальний посібник. К.: Знання, 2006. – 222 с.
11. Радіонова І.Ф. Макроекономіка та економічна політика: підручник. К.: Таксон, 1996. – 238с.
12. Савченко А.Г. Макроекономіка : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. 2-е вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2001. – 132 с.
13. Сакс Дж. Д., Ларрен Ф. Б. Макроэкономика. Глобальный поход. [пер. с англ.]. М.: Дело, 1996. – 212с.
14. Самуелсон Пол А., Вільям Д. Нордхаус. Макроекономіка: навчальний посібник у 2-х частинах. [пер з англ.]. К.: Основи, 1995. – 544 с.
15. Селищев А.С. Макроэкономика: ученик. Изд. 3-е доп. и перераб. СПб: Питер, 2005 – 464. (Серия «Учебник для вузов»).

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркушу розрахункової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА”
Кафедра економічної теорії та підприємництва

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА
з макроекономіки

Студента (ки) _____ курсу _____ групи _____
напряму підготовки _____
спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

м. Запоріжжя
201__ рік.